

“... alsof ik meer in minder woorden had moeten zeggen.”

Ongeveer in dezelfde periode waarin *Parade* bij Oud Huis Stekelbees in première ging, en *Tête vue de dos* bij Sfinks-De Beweging een nieuwe première beleefde, werkte regisseur Guy Cassiers met een aantal leerlingen van het St-Jozefscollege, Aarschot aan een voorstelling die de titel *Parade als daar is geen meekreeg*. Deze produktie werd een van de laureaten in het Victor De Ruyterforum, een driejaarlijkse wedstrijd voor schooltheater, ingericht door de Stichting Theater en Cultuur.

De vanzelfsprekendheid en onbevangenheid waarmee de spelers van je Parade als daar is geen op de scène staan, is fascinerend. Kan je de werkwijze schetsen die je met deze humaniora-studenten uitgezet hebt om die kwaliteit te bereiken?

“Alleszins niet door te repeteren. Het persoonlijke aspect van de eerste ontmoeting die mensen met theater hebben, vind ik steeds erg belangrijk. De lange voorbereidingsperiode heeft alles te maken met elkaar in dat verband leren kennen. Ik probeer hen zoveel mogelijk te betrekken in mijn ‘professionele’ theateractiviteiten en aan de andere kant vertrek ik vooral vanuit hun interesses, eerder dan vanuit de mijne. Dat wil niet zeggen dat *Parade als daar is geen* voor mij een minder persoonlijk produkt zou zijn.”

Een hele lange voorbereidingsperiode?

“De leerlingen zijn mijn werk beginnen volgen in september en een seizoen lang zijn ze naar de toneelproducties gaan kijken die ik belangrijk vond. Toen we uiteindelijk binnen een relatief korte periode voor de ‘première’, repeteerden aan dit eindprodukt, was dat een zacht proces; als je mekaars interesses hebt leren kennen, heb je ook een gemeenschappelijke taal gecreëerd. In die eindfase rond je dan af wat je samen hebt meegeemaakt. In het begin verwachtten sommige leerlingen dat je als regisseur een aantal lessen komt geven. Die kan ik niet aanbieden. Ik kan hen alleen stimuleren in het besef dat ze in zichzelf moeten opzoeken wat interessant is.”

Wat bedoel je concreet met het feit dat ze je gevolgd hebben?

“Ze zijn komen kijken naar repetities en produkties van Oud Huis Stekelbees, naar het Stekelbeesfestival, naar *Het Heengaan*. Wat ik hun probeerde uit te leggen, begrepen ze plots door die voorstelling te zien; het was opmerkelijk hoe een aantal onder hen daarna anders, beter op de scène stonden. *Het Heengaan* toonde hun ook erg goed wat mogelijk was; je kan van die leerlingen geen acteurs maken (en dat beseffen zij ook heel goed), maar je kan hen

wel laten proeven wat het theater kan zijn; je kan met hen wel een goed toneelstuk maken dat heel gericht is.”

Je bent met een groep die groter was dan deze elf mensen, begonnen?

“In het begin waren er ongeveer het dubbele aantal mensen. Doordat je niet onmiddellijk tot een resultaat komt, vindt er een natuurlijke eliminatie plaats. Alleen de geëngageerden blijven over; die mensen heb ik niet gekozen, zij hebben mij gekozen. Plezierig is dat zowel 14-jarige *New Beaters* als 18-jarigen gebleven zijn. Bij die mensen heeft het geloof in het produkt langzaam de overhand gekregen en is er respect ontstaan voor elkaars ideeën én verschillen. Van daaruit hebben ze een taal die erg de hunne is, gecreëerd voor de voorstelling van *Parade als daar is geen*. Daardoor krijgt ze, ondanks de verschillen, een grote eenheid. Zij vertrekken vanuit een facetje van een emotie en willen dat facetje uitdrukken op de scène voor een publiek. Vanaf dat moment staan er acteurs op de scène. Wat voor soort acteren is dat? Het woord ‘eerlijk’ gebruik ik niet graag. Voor mij is het een aanwezig zijn.”

Hoe heb je al het materiaal waarmee je in deze voorstelling werkt, bijeen gebracht?

“Dat materiaal is vanaf het begin verzameld en de keuzes die daarin gemaakt zijn, hangen heel veel af van toevalsfactoren. De leerlingen brachten teksten of muziek mee die hen interesseerden, en ik deed hetzelfde. Zo bracht ik in het begin de *Ursonate* uit *Parade* van OHS mee, maar daar hadden ze op dat moment van het werkproces geen boodschap aan. Toen ze een hele tijd later een voorstelling van *Parade* zagen, moest ik die *Ursonate* onmiddellijk terug meebrengen. En dan zie je dat ze een evolutie doorgemaakt hebben. Bovendien paste *Parade als daar is geen* in het St-Jozefscollege binnen een breder kader: in de vakken Frans en Kunstgeschiedenis werd b.v. rond Cocteau gewerkt, rond de kunststromingen van het begin van deze eeuw. Via absurdisme, dadaïsme kwam ik zelf bij Kurt Schwitters terecht en bij

Battus. Van daaruit ging ik naar Armando en uiteindelijk naar Handke en zijn manier om met taal te werken. Toch is *Parade als daar is geen* zeker niet vanuit een voorafbestaand concept vertrokken.

In en vanuit al dat verzamelde materiaal zijn herkenningpunten ontstaan tussen de leerlingen en mezelf. Als regisseur moet ik vanaf dat moment openstaan voor de concepten die zich ontwikkelen, voor de combi-

Met welk een geluksgevoel denken de meeste mensen aan hun jeugd: hun jeugd ligt groen in hen te glinsteren, want werd het allerplezierigst en aller spannendst in het bos doorgebracht.

We hadden vroeger op school een oude onderwijzer met een groot hoofd, die ons zei, dat in nogal betrekkelijk korte tijd Midden-Europa één groot bos zou zijn, als de beschaving achteruit zou gaan. Toen is men opgegroeid, en ook de bossen zijn ouder geworden. Natuurlijk, waar de bergen hoger worden, daar houdt het bos vanzelfsprekend op. Waar rots is, sterft het bos. Of datgene, wat, als het dieper en warmer en breder zou zijn gelegen, bos zou zijn, is dat juist rots. Rots, dat is dood, gestorven, platgedrukt bos. Rots is verstarring. Bossen